

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

w sprawie **T. K. , H. K. , A. J. , M. W. i K. H.**

oskarżonych o czyny z art. 296§1 i 3 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 lutego 2020r.

wniosku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 20 grudnia 2019r., sygn. akt II K (...),

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 20 grudnia 2019r. zwrócił się do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania w trybie art. 37 k.p.k. sprawy o sygn. akt II K [...] innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku Sąd Okręgowy podniósł, iż stan zdrowia oskarżonego H. K. jest taki, że nie wyklucza wprowadzenia się przezeń na rozprawie, ale jednocześnie poważnie utrudnia jego samodzielne stawienie się w sądzie znacznie odległym od miejsca zamieszkania i to w takim stopniu, że dojazd bez stosownej opieki lekarskiej mógłby realnie narazić jego zdrowie na poważny uszczerbek i nic nie wskazuje na to, by w przewidywanym czasie stan zdrowia oskarżonego miał ulec polepszeniu.

Oskarżony H. K. mieszka w W., a więc miejscu oddalonym o 300 km od siedziby Sądu Okręgowego w S., a ponadto, jak wynika ze zgromadzonych danych, jego stan zdrowia jest zły – cierpi on na nowotwór tkanek miękkich, w związku z czym poddawany jest intensywnemu leczeniu onkologicznemu (chemioterapii). Jednocześnie, zgodnie z treścią zaświadczenia lekarskiego z dnia 9 września 2019r. przewidywany, najwcześniejszy termin stawienia się oskarżonego na wezwanie organu sprawiedliwości to marzec 2020r., przy czym wyznacznikiem jest ukończenie chemioterapii, której przebieg i czas trwania uzależniony będzie od faktycznego stanu zdrowia oskarżonego.

W ocenie Sądu Okręgowego, mając na uwadze powyższe, a w szczególności brak możliwości ustalenia pewnego terminu kiedy oskarżony ten będzie mógł brać udział w postępowaniu sądowym przed Sądem Okręgowym w S., uwzględniając przy tym także jego wiek i uciążliwości związane z koniecznością pokonania znacznej odległości do sądu, jak również zły stan zdrowia oskarżonego K. H., zasadnym było zwrócenie się do Sądu Najwyższego z przedmiotowym wnioskiem. Sąd Okręgowy wskazał ponadto na celowość łącznego rozpoznania sprawy wobec wszystkich oskarżonych we wspólnym postępowaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Okręgowego nie zasługuje na uwzględnienie, jako przedwczesny.

Na wstępie należy podkreślić, że korzystanie przez Sąd Najwyższy z uprawnienia wynikającego z art. 37 kpk winno występować jedynie w szczególnych przypadkach, jako wyjątek od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że stan zdrowia oskarżonego jest taką okolicznością, która mieści się w pojęciu „dobra wymiaru sprawiedliwości”, w szczególności wówczas, gdy rozpoczęcie procesu w sądzie właściwym miejscowo nie jest możliwe z uwagi na ten stan, który w praktyce uniemożliwia mu stawienie się w tym sądzie, lecz nie wyklucza możliwości jego stawiennictwa w równorzędnym sądzie, bliżej jego miejsca zamieszkania. W takim wypadku dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby sprawę rozpoznał ten właśnie sąd (*vide*: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017r., sygn. akt IV KO 37/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018r., sygn. akt V KO 30/18).

W przedmiotowej sprawie, występując z inicjatywą do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do sądu równorzędnego Sąd Okręgowy oparł się na treści sporządzonego na potrzeby sprawy wywiadu środowiskowego z dnia 18 października 2019r. (k. 883-886), załączonej do niego kserokopii dokumentacji medycznej oskarżonego (k. 887-892) oraz zaświadczenia biegłego lekarza sądowego z dnia 9 września 2020r. Wskazać jednak należy, że ani treść wskazanej dokumentacji, ani pozostałej dokumentacji medycznej załączonej do akt sprawy (k. 692, 709-712), nie zawiera żadnych twierdzeń pozwalających wysnuć wnioski, że H. K. , po zakończeniu aktualnego leczenia, nie może stawić się na rozprawę przed Sądem Okręgowym właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy, by niewskazane było odbywanie przez niego dłuższych podróży, bądź też, by miał ograniczoną możliwość poruszania się lub wymagał transportu medycznego. To samo należy odnieść do oskarżonego K. H. , co do którego Sąd oparł twierdzenia wysnute w uzasadnieniu wniosku wyłącznie na treści wywiadu środowiskowego z dnia 4 listopada 2019r. (k. 901).

Z akt sprawy nie da się wyprowadzić tak kategorycznego wniosku, jaki został podniesiony w wystąpieniu Sądu Okręgowego, że z uwagi na stan zdrowia oskarżonego przeprowadzenie postępowania przed tym Sądem będzie poważnie utrudnione, bądź też, by dojazd oskarżonego do siedziby sądu, bez stosownej opieki medycznej, mógł realnie narażać jego zdrowie na poważny uszczerbek.

W przedmiotowej sprawie nie zgromadzono pełnej dokumentacji medycznej oskarżonego ani też nie powołano biegłych lekarzy celem wydania opinii w omawianym zakresie.

Jeszcze istotniejsze jest natomiast to, że z zaświadczenia lekarskiego z dnia 9 września 2020r. wynika, że oskarżony będzie mógł się stawić w sądzie dopiero po zakończeniu aktualnego leczenia, a zatem **do tego czasu nie będzie możliwe jego stawienie się przed żadnym sądem**, ani właściwym miejscowo, ani którymkolwiek z sądów równorzędnych.

Sąd występujący z inicjatywą wskazaną w treści art. 37 kpk ma obowiązek przedstawić takie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od reguł właściwości miejscowej.

W ocenie Sądu Najwyższego analiza wniosku Sądu Okręgowego oraz akt sprawy II K 58/19 prowadzi do wniosku, że przyjęcie, iż w przedmiotowej sprawie zachodzi wyjątkowa sytuacja – trwałej niemożności prowadzenia postępowania przeciwko H. K. , K. H. i innym przez Sąd Okręgowy w S., a jednocześnie możliwe jest prowadzenie obecnie tego postępowania przed innym sądem wskazanym w trybie art. 37 k.p.k. – byłoby obecnie przedwczesne.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.